

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТУРИСТИЧНЕ КАРТОГРАФУВАННЯ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»

Галузь знань І «Транспорт та послуги»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № 1 від “25” серпня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Туристичне картографування
Викладач	Ковальська Леся Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380668061360
E-mail викладача	lesia.kovalska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through?url/761f9366aa20411d2f7d
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем
2. Анотація до курсу	
Туристичне картографування, як галузь географічної науки, яка вивчає матеріально-технічне забезпечення складання тематичних карт, а саме – туристичних, систему умовних позначень до них, складання та презентування пошарово рекреаційно-туристичного потенціалу у векторних програмах, зокрема: у CorelDraw та MapInfo. Курсом передбачено охоплення матеріалу, який допомагатиме ознайомитися із історією зародження і розвитку туристичної картографії в світі та в Україні. Під час опанування курсу студент матиме можливість ознайомитись з туристично-картографічними матеріалами, туристичними схемами, картами тощо. Також студенти ознайомляться з поняття про картографічну генералізацію і умовні знаки, зміст топографічної карти, умовні топографічні знаки: масштабні (контурні), позамасштабні та пояснювальні. Оволодіють навиками проектування, дизайнерського оформлення та технологією видання карт, а також застосуванням сучасних інформаційних технологій у розвитку туризму.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета – вміння застосовувати картографічні методи в туризмі й рекреації, зокрема розкриття сутності географічного підходу туристичного картографування, який поєднує знання принципів рекреаційної географії, географії туризму та інноваційних технологій, лінгвістикознавство (мова умовних позначень) та інформатику. Цілі: - ознайомлення з теоретичними основами туристичного картографування; - місцем та роллю картографування у створенні туристичного продукту; - генералізація та уніфікація умовних позначень для створення туристичної карти; - вивчення змісту та методів складання туристичних карт; - вивчення теоретичних основ та формування практичних вмінь і навичок роботи з туристичною картою, уніфікація умовних позначень; - формування вмінь, навиків, прийомів роботи в камеральних умовах з топографічною основою й створення на її основі тематичної туристичної картографічної продукції, представлення пошарового зображення туристично-рекреаційного потенціалу території дослідження й шифрування інформації про туристичний об'єкт в Q-аг код; - оволодіння елементарними навичками орієнтування на місцевості, проведення маршрутно-зйомки тощо. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: - сутність базових понять і термінів кожної теми; - основні факти з історії становлення і розвитку туристичної картографії та топографії в Україні; - основні відомості про туристичні карти, їх елементи, класифікацію і способи зображення туристично-краєзнавчих ресурсів (об'єктів і явищ);	

- основні туристичні картографічні матеріали;
- способи орієнтування на місцевості;
- основи знакування туристичних планів, найбільш популярні знакові (марковані) туристичні (пішохідні і велосипедні) маршрути Карпатського регіону, міжнародні туристичні шляхи.

вміти:

- розрізняти географічні карти за масштабом, за охопленням території, за змістом, за призначенням;
- читати і працювати з туристичною і спортивною картою, складати схему майбутнього туристичного маршруту;
- володіти алгоритмом дослідження району подорожі за картою та іншими джерелами інформації;
- оперативно користуватись умовними знаками топографічних, туристичних і спортивних карт;
- встановлювати туристичні знаки на маршрутах;
- організовувати рух групи туристів за туристичними планами різної складності і категорійності.

4. Компетентності

Компетентності (СК)

- ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу
 ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
 ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
 ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
 ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

Результати навчання

- ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
 ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт, тощо.
 ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 3 кредитів ЄКТ

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		10	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		20	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
4	Спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»	2	Вибірковий
Тематика курсу			
Тема, план		Кількість годин	
		лекція	заняття сам. роб
Тема 1. Становлення та розвиток туристичної картографії як науки. Спеціальна туристична картографія. картографування території України від найдавніших часів. Сучасний стан туристичної картографії в Україні		2	4
Тема 2. Використання геоінформаційних систем. Загальна характеристика ГІС. Застосування ГІС в туризмі. Платформа Google Map. Редагування, створення туристичних об'єктів, панорамних		2	4

фото, лінійних маршрутів, в тому числі й туристичних). ГІС програми для побудови тематичних карт			
Тема 3. Принципи й елементи управління ГІС MapInfo/CorelDraw. Експорт растрового зображення в систему; Створення нових таблиць. Оцифрування області інструментом "Полігон"; Оцифрування точкових об'єктів інструментом "Точка"; Оцифрування ламаних ліній інструментом "Полілінія"; Розставляння підписів; Зміна структури таблиці; Оновлення значень в колонці; Збереження робочого набору; Довідник панелі.		2	4
Тема 4. Туристичне картографування в країнах Нового світу. Дослідження картографії. Картографія та картографування в країнах Нового світу. Тенденції та перспективи розвитку туристичного картографування.	2		4
Тема 5. Прив'язка растрових зображень. Сканування карт. Прив'язка відсканованої карти до географічних координат. Налаштування зображення растра. Показ таблиці в межах.		2	4
Тема 6. Вітчизняні школи туристичного картографування. Основи туристичного картографування. Школи картографування. Здобутки картографічних шкіл України.	2		4
Тема 7. Векторизація карти. Шар векторної карти MapInfo. Типи полів. Робота з таблиця та. Редагування шарів. Вибір стилю об'єкта.		2	4
Тема 8. Туристична карта як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства. Туристична карта: мета створення, вимоги, що ставляться до туристичної карти. Структура та класифікація туристичної карти.	2		4
Тема 9. Створення бази даних векторного шару. Присвоєння інформації об'єкту. Інструменти збереження інформації.		2	4
Тема 10. Система умовних позначень у туристичному картографуванні. Інтелектуальна мова карти. картосеміотика. Туристична карта сьогодення.	2		4
Тема 11. Запити до бази даних шарів. Запит всіх об'єктів певного шару. Мова запити. Особливості туристичного картографування. Картографія – галузь науки, техніки, виробництва. проектування, дизайнерське оформлення та технологія видання карт.		2	4
Тема 12. Картографічне забезпечення функціонування сфери обслуговування. Аналіз карт.Створення тематичної карти. Створення карти. Налаштування. Легенда. ГІС-технології в туристичному картографуванні (І частина).		2	4

Загальні поняття просторового туристичного туристичного аналізу даних та моделювання в географічних інформаційних системах.			
Тема 13. Візуалізація туристичної інформації в картографічному середовищі географічних інформаційних систем. Створення допоміжної інформації. Вивід карти на друк. Створення нового тематичного шару в CorelDraw чи нової таблиці в MapInfo з нанесенням об'єктів сфери обслуговування (не туристичні). F5. Друк.		2	4
Тема 14. ГІС-технології в туристичному картографуванні (II частина). Методи створення електронних навігаційних туристичних карт.		2	4
Тема 15. Створення Q-ar коду. Пошук поля Q- ar коду. Подання інформації. Кодування. Сканування. Основи топографічної підготовки туриста. Орієнтування на маршруті. Особливості роботи з топографічними картами в пішохідному та лижному туристичному продукті.		2	4
Заг.	10	20	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Форми контролю знань студентів: • поточний; • підсумковий семестровий (залік). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F) (згідно п. 8.3. Види контролю <u>Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника</u>). Поточний контроль проводиться на кожному лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на лабораторних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки –		

	50%). Семестрова контрольна робота дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу. Питома вага оцінки – 15 %. Контроль самостійної роботи дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу (оцінюється від 0 до 10 балів) та у формі есе (оцінюється від 0 до 15 балів). Загальна питома вага оцінки за контроль самостійної роботи – 20 %. Допоміжний контроль – дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу. Питома вага оцінки – 15 %. Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті. Підсумковий семестровий контроль – сума балів поточного контролю, семестрової контрольної роботи та контролю самостійної роботи. Підсумковий семестровий контроль виносяться на останню академічну годину (лабораторне заняття) опанування курсу.
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота включає всі блоки завдань за тематикою курсу. Студенти денної форми навчання завершують її виконання і здають на останньому занятті лабораторного курсу. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього

	розроблено та впроваджено Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом розумової праці та творчості здобувача. У випадку здачі роботи іншої особи (повністю або частково), або без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі)
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження). Процедури регламентуються Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані курси: 1. IT-продукт з нуля: з чого розпочати та як розвивати? https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+IT101+2022_T1

	2. Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП-підприємців України https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SYOBTU101+2023_T1
8. Рекомендована література	
1. Лепетюк В. Б. Продукти ГІС-технологій для підвищення туристичної привабливості дестинації (на прикладі Чернігівської області). Геодезія, картографія і аерофотознімання. Вип. 92, 2020. С. 55 – 67. 2. Прасул, Ю., Клименко, В., Бубир, Н., Мельник, Я., & Чудінов, А. Визначення альтернативної туристичної доступності та її картографування. Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : збірник наукових праць. Вип. 34. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна , 2021. С. 29–38. 3. Четверіков Б., Костянчук А. Методика картографування національних парків і заповідних зон України з використанням ГІС-технологій. Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва, Вип. II (42), 2021. С. 84 – 91. 4. Шевченко Р. Ю. Концепція створення, адміністрування та управління інфраструктурою геопросторових даних картографічного ресурсу інтернету природно-заповідного фонду України (національного геопорталу ПЗФ України). Географія та туризм: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Муромцевої Ю. І. Харків: ХНПУ ім.Г.С.Сковороди, 2023. С. 172 – 182. 5. Шевчук В., Озарків І. Створення туристичної карти засобами ГІС ARCGIS (на прикладі Одеської області). Фотограмметрія, геоінформаційні системи та картографія. Вип. II(40), Львів: Національний університет “Львівська політехніка”, 2020. С. 55 – 65. 6. Шинкаренко А. В. Тривимірне картографування для потреб рекреаційної галузі, 2020. URL: https://ispic.ngo-seb.com/assets/files/29_conf_15.04.2020_P.1.pdf#page=27	

**Викладач: доцент кафедри
туризмознавства і краєзнавства**

Ковальська Л.В.